

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

NGÔ THANH DANH

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN
XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ
HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC

Mã số: 9310204

HÀ NỘI - 2025

**Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS.TS. Trần Minh Trường

2. PGS.TS. Nguyễn Thị Kim Dung

Phản biện 1: .....

.....

Phản biện 2: .....

.....

Phản biện 3: .....

.....

**Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp học viện
họp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh
vào hồi ..... giờ..... ngày..... tháng..... năm 2025**

**Có thể tìm hiểu luận án tại: Thư viện Quốc gia
và Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Giai cấp nông dân có vai trò rất to lớn trong cách mạng Việt Nam, là lực lượng lao động chính của xã hội và cũng là lực lượng chính trong các cuộc chiến tranh vệ quốc. Trong lịch sử dân tộc, các triều đại phong kiến ở những giai đoạn hưng thịnh rất chú trọng đến việc “yên dân”, lãnh đạo nhân dân, mà đa phần là nông dân trong xây dựng đất nước và trong chiến đấu với giặc ngoại xâm.

Trước năm 1945, nông dân chiếm hơn 90%, dân số của Việt Nam, là lực lượng đông đảo nhất trong khối liên minh công - nông, đóng vai trò quan trọng trong cơ cấu xã hội, cùng với các giai tầng khác. Do đó, trong quá trình tập hợp và xây dựng lực lượng cách mạng, Hồ Chí Minh đặc biệt chú trọng đến việc vận động giai cấp nông dân, với quan điểm “công - nông là gốc của cách mệnh”. Trên cơ sở việc kế thừa truyền thống đại đoàn kết dân tộc và vận dụng sáng tạo các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về nông dân và công tác vận động nông dân trong cách mạng vô sản, đồng thời căn cứ vào đặc điểm và điều kiện cụ thể của Việt Nam, Hồ Chí Minh đã chỉ đạo công tác vận động nông dân tham gia cách mạng, đóng góp vào những thắng lợi to lớn của cách mạng Việt Nam. Ngay sau Cách mạng Tháng Tám, Hồ Chí Minh đã đưa ra nhiều chỉ đạo quan trọng về công tác vận động nông dân tham gia xây dựng “đời sống mới” ở nông thôn, với những chỉ dẫn rõ ràng về mục đích, nội dung, phương pháp và lực lượng thực hiện. Nhờ đó, đời sống vật chất và tinh thần của nông dân ngày càng được cải thiện; các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, đặc biệt là việc thực hiện dân chủ ở nông thôn, đã có những bước phát triển vượt bậc.

Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X đã ban hành Nghị quyết số 26-NQ/TW về “nông nghiệp, nông dân, nông thôn”, đề ra chủ trương xây dựng nông thôn mới và được tiếp tục thể hiện trong Nghị quyết số 19-NQ/TW khóa XIII. Đây là một chủ trương đúng đắn của Đảng, nhằm không ngừng cải thiện đời sống mọi mặt của người dân, đặc biệt là nông dân, xây dựng kết cấu hạ tầng nông thôn một cách đồng bộ,

đồng thời nâng cao chất lượng sản xuất nông nghiệp theo hướng hiện đại, phù hợp với xu thế toàn cầu hóa hiện nay. Để đạt được những mục tiêu này, Đảng xác định nông dân là chủ thể trung tâm, và công tác vận động nông dân là một giải pháp trọng yếu, lâu dài trong quá trình xây dựng nông thôn mới. Từ đó, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới, với trọng tâm là “Cuộc vận động Toàn dân đoàn kết xây dựng Nông thôn mới, đô thị văn minh” và “Phong trào thi đua Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới” đã được triển khai sâu rộng trong cả nước.

Trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ, thời gian qua, các cấp ủy Đảng, chính quyền và các tổ chức chính trị - xã hội đã đặc biệt quan tâm, chỉ đạo và tổ chức thực hiện hiệu quả. Công tác tuyên truyền, vận động đã có sự đổi mới mạnh mẽ về nội dung và phương pháp, với mục tiêu thiết thực và hiệu quả hơn. Tinh thần trách nhiệm và vai trò chủ thể của nông dân đã được phát huy mạnh mẽ. Công tác sơ kết, tổng kết, đánh giá và rút kinh nghiệm trong công tác vận động nông dân được thực hiện thường xuyên. Nhờ đó, đã đạt được những kết quả quan trọng trong xây dựng nông thôn mới, làm nền tảng vững chắc cho các giai đoạn tiếp theo. Đời sống vật chất và tinh thần của nông dân được cải thiện rõ rệt, chất lượng sống ở nông thôn được nâng cao, góp phần thu hẹp khoảng cách giữa khu vực nông thôn và thành thị, đồng thời tạo ra cảnh quan nông thôn ngày càng khởi sắc và phát triển bền vững.

Tuy nhiên, công tác này, thời gian qua bộc lộ những tồn tại và hạn chế như: nội dung vận động chưa theo kịp yêu cầu, cần được đổi mới, dẫn đến sự thiếu hấp dẫn và hiệu quả. Phương pháp vận động chưa thật sự đa dạng, còn rập khuôn, chưa bám sát điều kiện thực tiễn và đặc thù của từng địa phương. Tinh thần trách nhiệm và vai trò của nông dân - chủ thể trong quá trình này chưa được phát huy tối đa. Bên cạnh đó, vai trò của các tổ chức trong hệ thống chính trị cùng với đội ngũ cán bộ, đảng viên chưa được thể hiện đầy đủ, ảnh hưởng đến sự tham gia của cộng đồng. Việc phát huy dân chủ trong xây dựng nông thôn mới ở một số địa phương còn mang tính hình thức, dẫn đến những hạn chế trong quá trình triển khai.

Qua kết quả tổng kết 10 năm xây dựng nông thôn mới, từ năm 2010 đến năm 2020, vùng Tây Nam Bộ chỉ có “563 xã đạt chuẩn nông thôn mới, chiếm tỷ lệ 43,78%, và chỉ có 12 đơn vị cấp huyện đạt chuẩn, tương đương 34%”, thấp hơn nhiều so với mức bình quân chung của cả nước. Những yếu kém này đã tác động tiêu cực đến kết quả xây dựng nông thôn mới tại Tây Nam Bộ, dẫn đến vùng này đạt kết quả thấp hơn so với các khu vực khác trên cả nước.

Trong giai đoạn 2021-2025, các tỉnh Tây Nam Bộ cần vừa duy trì các tiêu chí đã đạt được, vừa tiếp tục nâng cao chất lượng theo bộ tiêu chí mới, với yêu cầu cao hơn. Điều này đòi hỏi phải nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác vận động nông dân trong xây dựng nông thôn mới một cách toàn diện, nhằm đáp ứng kịp thời các yêu cầu và nhiệm vụ ngày càng cao trong bối cảnh mới.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ đang phải đối mặt với nhiều cơ hội và thách thức mới. Quá trình hội nhập kinh tế quốc tế, sự phát triển nhanh chóng của công nghệ, biến đổi khí hậu, và sự thay đổi trong cơ cấu lao động nông thôn, đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc đổi mới nội dung và phương thức vận động nông dân, đặc biệt trong xây dựng nông thôn mới. Chính trong bối cảnh đó, tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân vẫn giữ nguyên giá trị thời sự và định hướng quan trọng.

Xuất phát từ những lý do nêu trên, tác giả quyết định chọn nghiên cứu vấn đề ***“Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”*** làm đề tài cho luận án Tiến sĩ chuyên ngành Hồ Chí Minh.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở phân tích và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân, luận án đã vận dụng để đánh giá thực trạng và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ trong thời gian tới.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được những vấn đề mà mục đích nghiên cứu đã đề ra, luận án tập trung vào những nhiệm vụ chủ yếu sau đây:

- Tổng quan tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài, phân tích, đánh giá những kết quả nghiên cứu đã được đề cập, giải quyết đặt ra những nội dung mà luận án cần phải tiếp tục đi sâu nghiên cứu.

- Làm rõ một số khái niệm có liên quan đến đề tài.

- Nghiên cứu một cách toàn diện và có hệ thống những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân.

- Đánh giá, làm rõ những ưu điểm, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân của công tác vận động nông dân và những vấn đề đặt ra trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ.

- Dự báo những nhân tố tác động, đề xuất phương hướng, giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân trong xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Công tác vận động nông dân và công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- Về nội dung: Nghiên cứu công tác vận động nông dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh và việc vận dụng vào công tác vận động nông dân tham gia xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ hiện nay.

- Về không gian: Do địa bàn của Tây Nam Bộ khá rộng (13 tỉnh, thành phố), do đó Luận án tập trung nghiên cứu các trường hợp điển hình, cụ thể là 8 tỉnh, thành phố, gồm: Cần Thơ, Bến Tre, Cà Mau, Đồng Tháp, Kiên Giang, Long An, Sóc Trăng và Trà Vinh. Trong đó, Cần Thơ là thành phố trung tâm của Tây Nam Bộ; Kiên Giang, Đồng Tháp là những tỉnh có biên giới giáp với Campuchia; Sóc Trăng và Trà Vinh là hai địa phương có đông đồng bào Khmer; Long An là tỉnh cửa ngõ tiếp giáp với thành phố Hồ Chí Minh; Bến Tre là tỉnh tiếp giáp với biển Đông, chịu sự tác động

manh mẽ của biến đổi khí hậu; Cà Mau là tỉnh nằm ở cực Nam của cả nước, cũng là tỉnh chịu ảnh hưởng rất lớn của biến đổi khí hậu.

- Về thời gian: Luận án chỉ tập trung nghiên cứu giai đoạn từ năm 2008 đến năm nay, vì năm 2008 là năm bắt đầu thực hiện Nghị quyết số 26-NQ/TW về “Nông nghiệp, nông dân, nông thôn” và tổ chức triển khai thực hiện chủ trương xây dựng nông thôn mới trên phạm vi cả nước.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án được triển khai nghiên cứu dựa trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước về công tác dân vận và công tác vận động nông dân.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án sử dụng phương pháp nghiên cứu Hồ Chí Minh học, kết hợp với các phương pháp nghiên cứu liên ngành, đa ngành như: phân tích và tổng hợp, thống kê và so sánh, lịch sử và logic, phỏng vấn chuyên gia, điều tra xã hội học,... Cụ thể:

Trong chương 1, tác giả sử dụng phương pháp phân tích và tổng hợp để đánh giá tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài của luận án.

Chương 2, tác giả sử dụng các phương pháp hệ thống hóa, khái quát hóa, lịch sử và logic để xác lập các khái niệm và nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân.

Chương 3, tác giả sử dụng phương pháp phân tích và tổng hợp, tổng kết thực tiễn, phân tích văn bản,... Phần nội dung đánh giá thực trạng của đề tài, tác giả sử dụng phương pháp điều tra xã hội học với tổng số phiếu là 2.315 gồm 2 đối tượng: cán bộ, đảng viên (1.510 phiếu) và người dân (805 phiếu) trên địa bàn 8 tỉnh ở Tây Nam Bộ.

Chương 4, tác giả sử dụng các phương pháp dự báo, diễn dịch, quy nạp, phân tích và tổng hợp, tham khảo ý kiến chuyên gia để xác định phương hướng và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

5. Những đóng góp mới của luận án

- Luận án góp phần hệ thống hóa những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân; góp phần làm sáng rõ về nội dung, phương pháp và lực lượng của công tác vận động nông dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Từ kết quả nghiên cứu và đánh giá thực trạng công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ, luận án đề xuất hệ thống giải pháp góp phần thúc đẩy công tác vận động nông dân tham gia xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ trong thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

6. Ý nghĩa về lý luận và thực tiễn của luận án

6.1. Ý nghĩa lý luận

Luận án góp phần làm rõ hơn tính khoa học, cách mạng và sức sống của tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân ở Việt Nam, đặc biệt, đối với quá trình thực hiện chính sách “tam nông” trong giai đoạn hiện nay ở Việt Nam. Đồng thời, luận án cung cấp những luận cứ khoa học cho các cấp ủy, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội tham khảo, góp phần thực hiện hiệu quả công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở các tỉnh Tây Nam Bộ.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

- Kết quả nghiên cứu của luận án có thể được sử dụng làm cơ sở dữ liệu cho các cấp ủy Đảng, chính quyền tham chiếu, để tổ chức triển khai, thực hiện công tác vận động nông dân trong xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ và một số địa phương khác.

- Kết quả của luận án có thể làm tài liệu phục vụ nghiên cứu, giảng dạy trong các cơ sở đào tạo có liên quan đến lĩnh vực khoa học chính trị, trong đó có ngành Hồ Chí Minh học.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Danh mục tài liệu tham khảo và Phụ lục, Luận án được kết cấu thành 4 chương, 9 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1.1.1. Những nghiên cứu liên quan đến công tác “nông vận” và vận động nông dân xây dựng nông thôn mới

Đối với những nghiên cứu liên quan đến công tác nông vận và vận động nông dân xây dựng nông thôn mới, luận án đề cập 25 công trình nghiên cứu có liên quan.

1.1.2. Những nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về dân vận và công tác vận động nông dân

Đối với những nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về dân vận và công tác vận động nông dân, luận án đề cập 25 công trình nghiên cứu có liên quan.

1.2. NHỮNG KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU ĐẠT ĐƯỢC VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ LUẬN ÁN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.2.1. Những kết quả nghiên cứu đạt được

Qua việc tìm hiểu các nghiên cứu có liên quan đến đề tài của luận án, tác giả rút ra một số vấn đề có liên quan đến đề tài như sau:

Một là, các tác giả đã làm sáng tỏ những vấn đề cơ bản về công tác dân vận, trước hết, đã đề cập đến một số khái niệm cơ bản như “dân vận”, “công tác dân vận”; về tầm quan trọng, nội dung, phương pháp thực hiện công tác dân vận theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, nhiều tác giả đã làm rõ giá trị về mặt lý luận cũng như thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận, đây là cơ sở lý luận của Đảng đối với việc lãnh đạo thực hiện công tác dân vận.

Hai là, một số nghiên cứu đã đề cập đến công tác vận động nông dân theo quan điểm của Hồ Chí Minh, thực chất công tác vận động nông dân hay công tác nông vận là một bộ phận rất quan trọng của công tác dân vận. Các tác giả cũng đã đưa ra các khái niệm vận động, vận động nông dân; vị trí, vai trò, phương châm, phương pháp vận động nông dân và phong cách của cán bộ làm công tác nông vận theo quan điểm Hồ Chí Minh.

Ba là, nhiều tác giả cũng đã phân tích, đánh giá những vấn đề chung về nông dân, giai cấp nông dân, vận động nông dân, xây dựng giai cấp nông dân; tư tưởng Hồ Chí Minh về đặc điểm, vai trò của giai cấp nông dân Việt Nam; một số tác giả đã làm rõ quá trình vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về nông dân và xây dựng giai cấp nông dân trong sự nghiệp cách mạng Việt Nam; các tác giả đánh giá thực trạng công tác xây dựng giai cấp nông dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh, từ đó, đưa ra các giải pháp xây dựng giai cấp nông dân Việt Nam trong giai đoạn hiện nay. Đây là nguồn tài liệu có giá trị để tác giả kế thừa vào luận án của mình, đặc biệt là nội dung công tác vận động nông dân theo quan điểm của Hồ Chí Minh.

Bốn là, một số tác giả đã khẳng định vị trí, vai trò của nông dân đối với chương trình xây dựng nông thôn mới, nông dân chính là chủ thể của quá trình xây dựng nông thôn mới; sự cần thiết của việc phát huy vai trò chủ động, tích cực của nông dân đối với chương trình xây dựng nông thôn mới.

Năm là, trên cơ sở làm rõ một số nội dung về công tác vận động quần chúng nói chung, công tác vận động nông dân nói riêng, một số tác giả đã vận dụng vào công tác xây dựng nông thôn mới ở nước ta hiện nay.

1.2.2. Những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu

Các nghiên cứu được đề cập ở trên đây đã luận giải những vấn đề cơ bản của công tác dân vận, trong đó, công tác vận động nông dân là một thành tố giữ vai trò quan trọng trong công tác dân vận. Tuy nhiên, vẫn chưa có nghiên cứu nào đề cập một cách hệ thống và toàn diện những nội dung cơ bản tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân; vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân vào xây dựng nông thôn mới ở khu vực Tây Nam Bộ hiện nay. Vì vậy, luận án cần tiếp tục tập trung làm rõ những nội dung cơ bản sau đây:

Thứ nhất, luận án cần làm rõ một số khái niệm công cụ như: “nông dân”, “công tác vận động nông dân”, đặc biệt làm rõ nội hàm và những vấn đề lý luận liên quan đến khái niệm “Công tác vận động nông dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, “Công tác vận động nông dân xây dựng nông

thôn mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, “Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh”

Thứ hai, luận án tập trung làm rõ những vấn đề cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân, bao gồm: mục đích, nội dung, phương pháp, lực lượng của công tác vận động nông dân. Đây là cơ sở lý luận có ý nghĩa nền tảng đối với những nội dung tiếp theo của luận án.

Thứ ba, luận án đánh giá thực trạng, chỉ ra ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở vùng Tây Nam Bộ. Đồng thời, làm rõ những vấn đề đặt ra trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở khu vực Tây Nam trong giai đoạn hiện nay.

Thứ tư, trên cơ sở kết quả nghiên cứu lý luận và thực tiễn, luận án xác định phương hướng và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở vùng Tây Nam Bộ dưới ánh sáng của tư tưởng Hồ Chí Minh.

Chương 2

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN

2.1. MỘT SỐ KHÁI NIỆM LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

2.1.1. Khái niệm “Nông dân”

Khi bàn về khái niệm nông dân, theo *Từ điển Tiếng Việt* của Hoàng Phê (chủ biên), nông dân được hiểu là “người lao động sống bằng nghề làm ruộng” Còn theo *Đại từ điển Tiếng Việt* của Nguyễn Như Ý cũng cho rằng, nông dân là “người sống bằng nghề làm ruộng”.

Trong cuốn sách *Một số vấn đề về công tác vận động nông dân ở nước ta hiện nay* cho rằng “Nông dân nước ta hiện nay là những người sống lâu đời ở thôn (làng, bản, ấp) lấy sản xuất nông nghiệp (theo nghĩa rộng) làm nguồn sống chính dưới hình thức hộ gia đình”.

Theo tác giả Lê Kim Việt, nông dân là “những người lao động, sống ở nông thôn, nghề nghiệp chính là sản xuất nông nghiệp và nguồn sống chủ yếu dựa vào các sản phẩm lao động từ nông nghiệp”.

Nông dân là một bộ phận người lao động sinh sống ở khu vực nông thôn và sống chủ yếu bằng nghề nông nghiệp và liên quan đến nông nghiệp.

2.1.2. Khái niệm “Công tác vận động nông dân”

Theo *Từ điển Tiếng Việt* của Hoàng Phê (chủ biên) thì công tác được hiểu là “công việc của nhà nước hoặc của đoàn thể”. Ngoài cách hiểu trên, theo *Đại từ điển Tiếng Việt* của Nguyễn Như Ý, thì công tác còn được hiểu là “thực hiện công việc của nhà nước, của đoàn thể .

Còn đối với từ vận động thì theo *Từ điển Tiếng Việt* của Hoàng Phê (chủ biên) thì vận động là “tuyên truyền, giải thích, động viên làm cho người khác tự nguyện làm theo việc gì, thường là theo một phong trào nào đó”. Còn theo *Đại từ điển Tiếng Việt* của Nguyễn Như Ý thì vận động là “dùng ngôn ngữ để thuyết phục, tuyên truyền cho ai làm việc gì theo ý mình”. Từ đó, công tác vận động nông dân được hiểu như sau:

Công tác vận động nông dân là một bộ phận trong công tác vận động nhân dân, là toàn bộ hoạt động của Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân mà nòng cốt là Hội Nông dân Việt Nam tiến hành tuyên truyền, thu hút, tập hợp nông dân nhằm thực hiện tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

2.1.3. Khái niệm “Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới”

Để đạt được mục tiêu tổng quát trên và 19 tiêu chí, việc vận động nông dân phát huy vai trò chủ thể của mình trong xây dựng nông thôn mới là một giải pháp rất quan trọng và mang tính lâu dài. Quá trình đó cần sự tham gia tích cực của tất cả các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị, của đội ngũ cán bộ, đảng viên, doanh nghiệp và người nông dân. Từ đó, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới được hiểu là *toàn bộ*

những hoạt động của tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân, nòng cốt là Hội Nông dân Việt Nam tiến hành tuyên truyền, thu hút, tập hợp nông dân nhằm thực hiện thành công Chương trình xây dựng nông thôn mới.

2.1.4. Khái niệm “Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh”

Trong hoạt động cách mạng, Hồ Chí Minh đề cập rất nhiều đến công tác dân vận, Người yêu cầu phải chú ý đến công tác này, đặc biệt là vận động nông dân. Vận động nông dân là một yếu tố giữ vai trò quan trọng trong công tác dân vận, theo Người, công tác dân vận của Đảng bao gồm: công vận, nông vận, phụ vận, thanh vận, trí thức vận, tiểu thương vận, tôn giáo vận và cả địch vận trong thời chiến. Người rất quan tâm đến công tác vận động nông dân vì đây chính là lực lượng cơ bản và đông đảo của cách mạng, Người đòi hỏi cán bộ, đảng viên phải luôn quan tâm đến việc vận động nông dân vào tổ chức Nông hội để thực hiện các nhiệm vụ mà cách mạng giao cho.

Trên cơ sở phân tích trên, có thể hiểu: *Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh là hệ thống quan điểm về mục đích, nội dung, phương pháp, lực lượng thực hiện công tác “nông vận”, nhằm tổ chức, tập hợp nông dân tham gia xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam.*

2.1.5. Khái niệm “Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh”

Khái niệm Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh, thực chất là vận dụng những quan điểm của Người về công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới vào điều kiện cụ thể của các tỉnh Tây Nam Bộ. Điều này đòi hỏi các địa phương căn cứ vào điều kiện cụ thể, đặc thù của từng vùng, để vận dụng một cách linh hoạt, sáng tạo, tránh “rập khuôn, máy móc” trong quá

trình thực hiện. Đây là một yêu cầu đặt ra đối với quá trình nghiên cứu, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn.

Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh là sự vận dụng sáng tạo những quan điểm của Người vào việc tuyên truyền, hướng dẫn, hỗ trợ nông dân thực hiện hiệu quả Chương trình xây dựng nông thôn mới, phù hợp với điều kiện và đặc thù của khu vực.

2.2. NỘI DUNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN

2.2.1. Mục đích của công tác vận động nông dân

Thứ nhất, công tác vận động nông dân nhằm để tập hợp lực lượng, đoàn kết nông dân phấn đấu vì quyền lợi của dân tộc và giai cấp

Thứ hai, công tác vận động nông dân nhằm giúp phát huy trí tuệ, sức mạnh và của cải của nông dân trong sự nghiệp cách mạng

Thứ ba, công tác vận động nông dân nhằm nâng cao nhận thức về vai trò, trách nhiệm của mình

2.2.2. Nội dung của công tác vận động nông dân

Một là, tuyên truyền, vận động nông dân tích cực lao động sản xuất, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần, và xây dựng cơ sở hạ tầng ở nông thôn

Hai là, vận động nông dân tham gia xây dựng “đời sống mới”

Ba là, vận động nông dân tham gia xây dựng hệ thống chính trị; tăng cường mối liên hệ mật thiết giữa Đảng với nhân dân

2.2.3. Phương pháp vận động nông dân

Theo Hồ Chí Minh, vận động nông dân xây dựng nông thôn mới bao gồm một số phương pháp cơ bản sau:

- Tuyên truyền, vận động thuyết phục nông dân.
- Thực hành dân chủ rộng rãi.
- Tổ chức các phong trào thi đua yêu nước trong nông dân.

- Kiểm tra, giám sát, tổng kết, rút kinh nghiệm, nhân rộng tấm gương điển hình, người tốt, việc tốt.

2.2.4. Lực lượng thực hiện công tác vận động nông dân

* Vai trò lãnh đạo của Đảng đối với công tác vận động nông dân

* Vai trò, nhiệm vụ của các cấp chính quyền trong tổ chức thực hiện công tác vận động nông dân

* Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân trực tiếp thực hiện công tác vận động nông dân

* Đội ngũ cán bộ, đảng viên phụ trách công tác vận động nông dân

Chương 3

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH - THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. KHÁI QUÁT VỀ TÂY NAM BỘ VÀ CÔNG TÁC XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ

3.1.1. Khái quát về Tây Nam Bộ

Khái quát về Tây Nam Bộ trên một số đặc điểm như: điều kiện địa lý, tự nhiên; tình hình kinh tế, văn hóa - xã hội và những đặc điểm của nông dân Tây Nam Bộ.

3.1.2. Công tác xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ

3.1.2.1. Về công tác lãnh đạo, điều hành xây dựng nông thôn mới

Công tác lãnh đạo, điều hành xây dựng nông thôn mới trên các mặt như: lãnh đạo công tác xây dựng quy hoạch; lãnh đạo tổ chức xây dựng và huy động các nguồn lực để xây dựng cơ sở hạ tầng; lãnh đạo chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp; lãnh đạo phát triển các lĩnh vực văn hóa - xã hội, an ninh - quốc phòng; lãnh đạo xây dựng hệ thống chính trị ở địa phương trong sạch, vững mạnh.

3.1.2.2. Về xây dựng hoàn thiện cơ chế, chính sách và các văn bản hướng dẫn thực hiện

Trên cơ sở Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới do Thủ tướng Chính phủ ban hành, các tỉnh của khu vực Tây Nam Bộ đã cụ thể hóa và ban hành bộ tiêu chí phù hợp với điều kiện cụ thể của từng địa phương. Trong đó, chia ra nhiều giai đoạn để thực hiện.

3.2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ (TỪ 2008 ĐẾN NAY) - NHÌN TỪ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

3.2.1. Thành tựu và nguyên nhân

3.2.1.1. Thành tựu

Thứ nhất, công tác vận động nông dân đã góp phần hình thành một lực to lớn của nông dân, phát huy vai trò, trách nhiệm của mình đối với công tác xây dựng nông thôn mới.

Thứ hai, nội dung vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ngày càng phù hợp, sáng tạo, đáp ứng được yêu cầu.

Thứ ba, phương pháp vận động ngày càng đổi mới, phù hợp với nhiều hình thức đa dạng, phong phú.

Đối với việc tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục nông dân: các địa phương Tây Nam Bộ đã có nhiều hình thức vận động sáng tạo, đa dạng, phong phú trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới.

Đối với việc thực hành dân chủ ở cơ sở: các địa phương Tây Nam Bộ rất chú trọng việc thực hành dân chủ trong quá trình xây dựng nông thôn mới, nhờ đó quyền làm chủ của nông dân ngày càng được phát huy.

Đối với việc tổ chức các phong trào thi đua yêu nước trong xây dựng nông thôn mới: Trên cơ sở phong trào “Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới”, các địa phương ở Tây Nam Bộ đã cụ thể hóa và phát động sâu rộng trong quần chúng nông dân, từ đó, nhận được sự hưởng ứng mạnh mẽ của các cấp, các ngành và toàn thể nhân dân trên địa bàn các tỉnh.

Thứ tư, vai trò của các tổ chức trong hệ thống chính trị được phát huy; chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền, vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ngày càng nâng cao.

Thứ năm, công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới được chú trọng và quan tâm thực hiện.

3.2.1.2. Nguyên nhân ưu điểm

Những kết quả đạt được trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới được đề cập ở trên có nhiều nguyên nhân, trong đó có những nguyên nhân chủ yếu sau:

- Đó là, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở các tỉnh Tây Nam Bộ nhận được sự quan tâm của Trung ương, đặc biệt là sự chỉ đạo, sự hướng dẫn kịp thời của Ban Dân vận Trung ương, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên về nội dung, kỹ năng của công tác dân vận nói chung, công tác vận động nông dân nói riêng trong tham gia xây dựng nông thôn mới.

- Sự quan tâm chỉ đạo thực hiện của các cấp ủy đảng, tổ chức đảng, chính quyền các tỉnh Tây Nam Bộ đối với công tác xây dựng nông thôn mới nói chung, công tác tuyên truyền, vận động nói riêng. Ban Dân vận, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên các tỉnh đã kịp thời cụ thể hóa, ban hành các chương trình, kế hoạch công tác tuyên truyền, vận động xây dựng nông thôn mới, mà nòng cốt là Hội nông dân các cấp đã tuyên truyền sâu rộng đến hộ nông dân ở cơ sở, từ đó, từng bước nâng cao nhận thức của họ về mục đích của Chương trình xây dựng nông thôn mới.

- Ý thức của nông dân về quyền và nghĩa vụ, về vai trò của mình trong quá trình xây dựng nông thôn mới từng bước có sự chuyển biến tích cực. Đại bộ phận nông dân tin tưởng vào hiệu quả của Chương trình xây dựng nông thôn mới, nhất là về cải thiện điều kiện sống, thu nhập của nông dân và cư dân nông thôn. Đồng thời, chính người nông dân cũng là

người được “thụ hưởng” những thành quả mà họ đã ra sức xây dựng nông thôn mới, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý của các tổ chức đảng, cấp ủy đảng và chính quyền các cấp. Đây là động lực để họ tích cực tham gia vào công tác xây dựng nông thôn mới.

- Đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền, vận động thật sự gần gũi, gắn bó với quần chúng nông dân, thật sự gương mẫu đi đầu trong thực hiện các tiêu chí nông thôn mới; trình độ, kỹ năng của đội ngũ làm công tác tuyên truyền, vận động ngày càng được nâng cao.

- Sự phát triển của công nghệ thông tin, đặc biệt là hệ thống thông tin, liên lạc, truyền thông, mạng xã hội đã góp phần làm đa dạng và phong phú các hình thức vận động và góp phần nâng cao chất lượng công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới; quá trình chuyển đổi số quốc gia cũng tác động tích cực đến chất lượng công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới.

- Các cơ quan, tổ chức là chủ thể của công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân, đặc biệt là vai trò nòng cốt là Hội Nông dân đã quan tâm đến việc kiểm tra, giám sát và tiến hành sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm đối với công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới. Qua đó, từng bước nâng cao hiệu quả của công tác tuyên truyền, vận động, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ ngày càng cao hơn trong quá trình xây dựng nông thôn mới.

3.2.2. Hạn chế và nguyên nhân

3.2.2.1. Hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ vẫn còn bộc lộ một số tồn tại, hạn chế nhất định, đó là:

Thứ nhất, ý thức của một bộ phận nông dân về vai trò, trách nhiệm của mình đối với quá trình xây dựng nông thôn mới chưa được thể hiện đầy đủ.

Thứ hai, nội dung vận động ở một số nơi chưa có nhiều đổi mới, hiệu quả chưa cao.

Thứ ba, phương pháp vận động nông dân ở một số địa phương còn chậm đổi mới, còn rập khuôn.

Thứ tư, vai trò của một số cơ quan, tổ chức và đội ngũ cán bộ làm công tác vận động nông dân ở một số địa phương chưa đáp ứng yêu cầu.

Thứ năm, việc kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm trong công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở một số địa phương hiệu quả chưa cao

3.2.2.2. Nguyên nhân hạn chế

Một số tổ chức đảng, cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên, cán bộ, đảng viên nhận thức chưa đúng và thiếu sự quan tâm đến công tác vận động nông dân trong tham gia xây dựng nông thôn mới. Trong đó, một số địa phương chưa thật sự quán triệt và vận dụng đúng đắn tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận nói chung, công tác vận động nông dân nói riêng, nhất là yêu cầu đối với chủ thể của công tác vận động nông dân nên chưa thật sự kiên trì và quyết tâm đối với công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới. Đồng thời, một bộ phận nông dân chưa nhận thức đúng đắn về vai trò, trách nhiệm của mình đối với quá trình xây dựng nông thôn mới; vẫn còn tâm lý trông chờ, ỷ lại vào Nhà nước.

Công tác phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức, đặc biệt là giữa Mặt trận Tổ quốc với các tổ chức thành viên và giữa các tổ chức chính trị - xã hội với nhau ở một số địa phương trong công tác tuyên truyền, vận động chưa thật nhịp nhàng; còn có sự trùng lặp về đối tượng cũng như nội dung tuyên truyền, vận động.

Tây Nam Bộ là một vùng có mật độ dân trí thấp hơn so với cả nước, cùng với những hạn chế về cơ sở hạ tầng, địa bàn rộng, hệ thống

sông ngòi, kênh rạch chằng chịt và bị ảnh hưởng của tập quán, thói quen trong sản xuất cũng như trong sinh hoạt, phần nào ảnh hưởng đến công tác tuyên truyền, vận động nông dân tham gia vào quá trình xây dựng nông thôn mới. Đồng thời, đời sống của một bộ phận nông dân, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa, vùng đông đồng bào dân tộc thiểu số còn khó khăn, mức độ tiếp cận với đời sống văn hóa, công nghệ thông tin, liên lạc còn hạn chế; mức sống và thu nhập của một bộ phận nông dân còn thấp, tình trạng tái nghèo vẫn còn xảy ra thường xuyên, giảm nghèo chưa thật sự bền vững, phần nào cũng đã tác động đến hiệu quả, chất lượng của công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới.

Cùng với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, một bộ phận nông dân rời bỏ nông thôn lên các thành phố lớn, các trung tâm công nghiệp để tìm kiếm việc làm; tình trạng đó làm giảm sút nguồn lao động trong sản xuất nông nghiệp, tình trạng bỏ đất hoang hóa, không canh tác, cảnh quan môi trường không đảm bảo, ảnh hưởng đến quá trình xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ trong thời gian qua.

Tây Nam Bộ chịu tác động nặng nề của biến đổi khí hậu, tình trạng nước biển dâng, triều cường, sạt lở, sụt lún, xâm nhập mặn; cùng với những tồn tại, vướng mắc trong sản xuất nông nghiệp, nhất là việc đầu ra của sản phẩm còn bấp bênh, sản xuất thiếu tính bền vững,... đã ảnh hưởng không nhỏ đến công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới của vùng.

Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống xảy ra trong một bộ phận cán bộ, đảng; tình trạng sai phạm, tiêu cực trong thời gian qua, trong đó có cả lĩnh vực xây dựng nông thôn mới ở một số nơi đã làm suy giảm lòng tin của nhân dân nói chung, nông dân nói riêng đối với Đảng và chế độ, kể cả đối với công tác xây dựng nông thôn mới hiện nay. Cùng với đó, các thế lực thù địch luôn tìm mọi cách để chống phá nước ta trên tất cả các mặt, đặc biệt là kích động tư tưởng lý khai của đồng bào

Khmer nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc; những mặt trái của cơ chế thị trường, công nghệ thông tin, đặc biệt là mạng xã hội đã tác động tiêu cực đến tư tưởng, tâm lý của một bộ phận nông dân.

Một số cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân chưa quan tâm đến công tác kiểm tra, giám sát công tác vận động xây dựng nông thôn mới, đặc biệt là cấp cơ sở; có nơi kiểm tra, giám sát chưa đi vào thực chất, còn mang tính hình thức. Một số ban, ngành, địa phương chưa thực hiện tốt việc sơ kết, tổng kết công tác vận động nông dân nói riêng, công tác dân vận nói chung, trong xây dựng nông thôn mới, vì vậy, có một số cơ quan thuộc Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội ở các địa phương chậm sơ kết, tổng kết công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên tham gia xây dựng nông thôn mới.

3.3. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ HIỆN NAY

Thứ nhất, công tác vận động nông dân nhằm huy động nguồn lực to lớn của nông dân vào quá trình xây dựng nông thôn mới trước sự nhận thức chưa đúng đắn của một bộ phận cán bộ làm công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới dẫn đến hiệu quả xây dựng nông thôn mới chưa cao.

Thứ hai, mâu thuẫn giữa yêu cầu ngày càng cao với những hạn chế trong trong đổi mới nội dung, phương pháp của công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ.

Thứ ba, “mâu thuẫn giữa yêu cầu ngày càng cao về xây dựng lối sống văn minh ở nông thôn với những thói quen, phong tục, tập quán lạc hậu của người nông dân Tây Nam Bộ.

Thứ tư, mâu thuẫn giữa việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác vận động nông dân với những hạn chế của đội ngũ này trong quá trình làm công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ.

Chương 4

PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.1. DỰ BÁO NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ

Công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ hiện nay đang chịu tác động của một số nhân tố cơ bản sau:

Một là, ảnh hưởng của biến đổi khí hậu và sự khai thác tiềm năng, thế mạnh của khu vực Tây Nam Bộ.

Hai là, tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên.

Ba là, những tác động của quá trình hội nhập quốc tế và cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Bốn là, vấn đề giữ vững an ninh - quốc phòng trước những âm mưu chống phá của các thế lực thù địch.

4.2. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG NÔNG DÂN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TÂY NAM BỘ HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.2.1. Phương hướng nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Thứ nhất, thực hiện công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ trên cơ sở quán triệt và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác vận động nông dân trong tình hình mới.

Thứ hai, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ phải xuất phát từ lợi ích chính đáng và phát huy vai trò, trách nhiệm của nông dân trong xây dựng nông thôn mới.

Thứ ba, tiếp tục đổi mới nội dung, nâng cao hiệu quả phương pháp vận động nông dân, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác xây dựng nông thôn mới.

Thứ tư, phát huy vai trò của các cơ quan, đơn vị, đội ngũ cán bộ, đảng viên làm công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới.

Thứ năm, thực hiện công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới trong đó tập trung phát triển kinh tế, nâng cao chất lượng cuộc sống của nông dân; đặc biệt quan tâm và chú ý đến nông dân là người dân tộc thiểu số, người có hoàn cảnh khó khăn.

4.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Để tăng cường công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần thực hiện đồng bộ và có hiệu quả một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức vai trò, trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, đội ngũ cán bộ, đảng viên về công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới; phát huy vai trò chủ thể của nông dân trong xây dựng nông thôn mới.

Hai là, vận động nông dân tham gia xây dựng hoàn thiện cơ sở hạ tầng nông thôn; tích cực đổi mới kỹ thuật canh tác phù hợp với đặc thù sản xuất nông nghiệp ở Tây Nam Bộ.

Ba là, chú trọng đổi mới nội dung, phương pháp công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới phù hợp với điều kiện dân cư và phong tục, tập quán vùng Tây Nam Bộ.

Bốn là, thực hiện nghiêm “quy chế dân chủ ở cơ sở”, phát huy quyền làm chủ của nông dân trong xây dựng nông thôn mới.

Năm là, nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ, phát huy vai trò của các chức sắc tôn giáo, người có uy tín trong cộng đồng làm công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới.

Sáu là, thường xuyên kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới.

KẾT LUẬN

Công tác “nông vận” là một nội dung quan trọng trong tư tưởng “Dân vận” của Hồ Chí Minh. Việc nghiên cứu và vận dụng sáng tạo những quan điểm của Người vào thực tiễn công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới hiện nay mang lại ý nghĩa sâu sắc và to lớn. Trên cơ sở tham khảo, kế thừa, chắt lọc từ kết quả nghiên cứu của các công trình trong và ngoài nước về “công tác vận động nông dân” (nói chung), “công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh” (nói riêng) luận án đã tập trung làm rõ hệ thống quan điểm của Người về công tác “Dân vận” và đi sâu nghiên cứu về công tác vận động nông dân. Có thể khẳng định, hệ thống quan điểm của Hồ Chí Minh về công tác “Dân vận”; về công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới là rất toàn diện, phong phú. Đó là hệ thống quan điểm về mục đích, nội dung, phương pháp vận động nông dân xây dựng nông thôn mới; về vai trò, vị trí, nhiệm vụ... của lực lượng thực hiện công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới. Những quan điểm của Người vẫn vẹn nguyên giá trị lý luận, thực tiễn sâu sắc, có ý nghĩa to lớn đối với công tác dân vận và công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới hiện nay.

Trên cơ sở những nội dung cơ bản tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận và công tác vận động nông dân, luận án đã đánh giá thực trạng công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ từ năm 2008 đến nay. Bằng phương pháp thống kê, phân tích, luận giải... thông qua các nguồn thông tin, các số liệu về quá trình xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ, luận án đã khái quát đánh giá về thành tựu, hạn chế và nguyên nhân. Theo đó, công tác tuyên truyền, vận động nông dân là một trong những nhân tố có ý nghĩa quyết định đưa đến thành công của “Cuộc vận động xây dựng nông thôn mới” hiện nay. Kết quả nghiên cứu của luận án cho thấy rằng, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ bước đầu đã đạt được những kết quả quan trọng, góp phần nâng cao đời sống nông dân và làm thay đổi bộ mặt nông thôn.

Đặc biệt, đại bộ phận nông dân đã ý thức ngày càng tốt hơn về quyền, trách nhiệm và vai trò chủ thể đối với quá trình xây dựng nông thôn mới; vai trò của các tổ chức trong hệ thống chính trị và đội ngũ cán bộ, đảng viên được phát huy; nội dung, phương pháp vận động không ngừng được đổi mới, đa dạng, quyền làm chủ của nông dân trong xây dựng nông thôn mới được phát huy; công tác kiểm tra, giám sát, đánh giá, rút kinh nghiệm trong công tác này được quan tâm thực hiện.

Tuy nhiên, công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở khu vực Tây Nam Bộ vẫn còn một số hạn chế và yếu kém. Cụ thể, nhận thức của một số tổ chức đảng, cấp ủy, chính quyền, cán bộ, đảng viên về vai trò và ý nghĩa của công tác tuyên truyền, vận động chưa được đầy đủ và sâu sắc; nhận thức của nông dân và cư dân vùng nông thôn về quyền lợi và trách nhiệm trong việc tham gia xây dựng nông thôn mới vẫn còn hạn chế. Bên cạnh đó, nội dung và phương pháp vận động chưa được đổi mới kịp thời, còn thiếu tính phong phú, sáng tạo và có sự trùng lặp giữa các địa phương; quyền làm chủ của nông dân ở một số nơi vẫn bị vi phạm; công tác kiểm tra, giám sát, tổng kết và rút kinh nghiệm trong công tác vận động nông dân diễn ra chậm, chưa đạt hiệu quả cao.

Dựa trên kết quả nghiên cứu về công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ trong thời gian qua, luận án đề xuất phương hướng và một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác vận động nông dân tham gia xây dựng nông thôn mới ở Tây Nam Bộ trong thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Đó là các giải pháp về nâng cao nhận thức về vai trò, vị trí, trách nhiệm của các chủ thể thực hiện công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới. Nhất là vai trò, trách nhiệm tổ chức, lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các tổ chức đoàn thể trong hệ thống chính trị với công tác vận động nông dân xây dựng nông thôn mới; về hình thức, phương pháp tuyên truyền, vận động, nhằm phát huy vai trò chủ thể của nông dân đối với quá trình xây dựng nông thôn mới... Đây là vấn đề có ý nghĩa rất quan trọng, bởi vì khi nhận thức được

tâm quan trọng của công tác này và vai trò của xây dựng nông thôn mới thì mới tạo sự chuyển biến trong hành động. Bên cạnh đó là những giải pháp cụ thể như: vận động nông dân tham gia vào xây dựng cơ sở hạ tầng ở nông thôn; vận động nông dân tích cực đổi mới phương thức canh tác, chuyển đổi mô hình sản xuất, áp dụng khoa học, công nghệ mới trong sản xuất nông nghiệp, phù hợp với cơ cấu kinh tế của vùng, góp phần nâng cao đời sống nhân dân. Bên cạnh đó, các tỉnh Tây Nam Bộ cần tiếp tục đổi mới nội dung, phương pháp công tác vận động nông dân phù hợp với đối tượng và yêu cầu, nhiệm vụ trong bối cảnh hiện nay. Chú trọng thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, phát huy quyền làm chủ và vai trò chủ thể của nông dân trong quá trình xây dựng nông thôn mới. Mặt khác, cần quan tâm đầu tư đào tạo, bồi dưỡng một cách hệ thống, bài bản về kiến thức chuyên môn và phẩm chất đạo đức cho đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền, vận động, nhất là những cán bộ công tác ở những vùng đồng bào dân tộc thiểu số; cần phát huy vai trò của nhà chùa, các salatel, chức sắc, người có uy tín tham gia vận động nông dân.

Nghiên cứu, vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động nông dân xây dựng nông thôn mới, cần luôn ghi nhớ lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, phải nghiên cứu một cách kỹ càng, toàn diện, theo hướng phát triển bền vững Tây Nam Bộ, thích ứng với biến đổi khí hậu. Để vận dụng linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với điều thực tiễn của mỗi địa phương, thực hiện hiệu quả Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết số 19-NQ/TW, khóa XIII về “nông nghiệp, nông dân, nông thôn” trong bối cảnh, tình hình mới.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Ngô Thanh Danh (2023), “Khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc của nông dân Tây Nam Bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, (số chuyên đề), tr.166-171.
2. Ngô Thanh Danh (2024), “Vận dụng quan điểm của Hồ Chí Minh về “đời sống mới” vào xây dựng nông thôn mới hiện nay”, *Tạp chí Lý luận chính trị* (bản điện tử, đăng ngày 10/6).
3. Ngô Thanh Danh (2024), các tỉnh Tây Nam Bộ phát huy các nguồn lực của nhân dân xây dựng nông thôn mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số 63 (tháng 5-6), tr.51-56.
4. Ngô Thanh Danh (2024), “Rèn luyện bản lĩnh chính trị Hồ Chí Minh - sức mạnh nội sinh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”, *Tạp chí Lý luận chính trị và truyền thông* (số chuyên đề số 1), tr.26-28.